

Nezatvárajte nám dvierka

Snáď si niekto ešte spomenie, že v priestoroch Design Factory na Bottovej ulici v Bratislave sa vlni v decembri konala III. Benefičná aukcia Pracovno-socializačného centra Lepší svet. Súvisela s verejnou zbierkou pod názvom „Nezatvárajte nám dvierka“, ktorá pokračuje do konca marca tohto roku.

Na aukcii vydražili diela popredných slovenských výtvarníkov: Miroslava Cipára, Milana Lалуhu, prof. Rudolfa Filu, Petra Klúčika, Jána Valtera, Vladimíra Gažoviča, a ďalších. Výťažok aukcie bol 133 000 Sk. Ten však zďaleka nestačí. Peniaze z výťažku zbierky sú venované na vybudovanie Komunitného informačno-poradenského centra na pomoc pre ľudí s mentálnym postihnutím, aj pre potreby širokej verejnosti. Ide v mnohých ohľadoch aj o pilotný projekt na Slovensku, napríklad sociálnych služieb pre ľudí s kombinovaným postihnutím (autizmus, ťažký stupeň mentálneho postihnutia, agresívne a epileptické záchvaty), ale aj jedinečný komplex moderných služieb pre mentálne postihnutých v strednej Európe. Na jeho dofinancovanie chýba v súčasnosti asi 700 tisíc korún. V prípade, že sa tento obnos nepodarí v dohľadnej dobe získať, hrozí, že bude treba pristúpiť k pozastaveniu poskytovania niektorých služieb. Preto každý, kto má záujem pomáhať pri uskutočnení týchto dobrých zámierov, môže sa kontaktovať na čísle: 0911/169763 alebo e-mailovej adrese: info@lepsi svet.org. Číslo účtu zbierky: **0177673438/0900** - Slovenská sporiteľňa, a.s. Zbierka je povolená Ministerstvom vnútra SR pod číslom **SVS-203-2006/09189**.

Mgr. Dušan Mikulec
predseda Združenia Lepší svet pre znevýhodnených

Dobrovoľník 21. storočia

Nie vždy môžeme robiť veľké veci. Robme teda malé veci s veľkou láskou. Tak sa prihovárala dobrovoľníkom nebohá matka Tereza. Slovenská humanitná rada, ktorá zastrešuje až 175 dobrovoľníckych organizácií, má veľa obetavých dobrovoľníkov, ktorí sa venujú práve sociálne a humanitárne zameranej pomoci zdravotne postihnutým a sociálne znevýhodneným. Je pre nich často neodmysliteľnou súčasťou ich životného štýlu. (Žiaľ, napriek ich príkladu, žije medzi nami nemálo ľudí s krédom: „zadarmo dnes ani kura nehrabe“). O to viac by si mala spoločnosť dobrovoľníkov vážiť. Umožniť im napríklad, vyjadrovať sa viac na verejnosti, častejšie sa otvorene vysloviť o problémoch a svojich skúsenostiach s dobrovoľnou prácou. Mohli by sa viac podieľať aj na pripomienkovaní dôležitých spoločenských rozhodnutí. Uvedomujeme si to aj teraz, keď nastal čas, v ktorom sa Slovenská humanitná rada začala chystať opäť na každoročné morálne oceňovanie dobrovoľníkov, na Dar roka 2006.

Takéto morálne oceňovanie umožňuje zakaždým osobne spoznať naslovovzatých dobrovoľníkov. Ako ale motivovať nových, nielen tých „skalných“ k ďalšej, často veľmi namáhavej a zväčša nezaplatenej práci? Na túto otázku mnohí nepoznajú odpoveď, aj keď účinná pomoc v prospech slabých, chorých, často aj ľudí, ktorí sú dlhodobo v beznádejnej situácii, je pre mnohých

Margita Škrabáľková
šéfredaktorka Humanity

dobrovoľníkov spôsobom, v ktorom paradoxne, nachádzajú životnú silu. Napriek tomu, nevyhneme sa ani ďalšej otázke: ako oslovovať ďalších ľudí, aby sa nevyhýbali pre spoločnosť tak potrebnému dobrovoľníctvu? (Najmä ak vieme, že veľa dobrých ľudí odrádzajú od pomoci iným rôzne predsudky a často i nezmyselné prekážky). Aby si dobrovoľníci nemuseli nahovárať, že boli vo svojom dobročinnom konaní len najlacnejšou pracovnou silou. Aby si nemuseli vyčítať v kútiku duše idealizmus a naivitu. Aby nemali pocit, že boli neraz iba malými figúrkami na spoločenskej šachovnici. Aby nakoniec neboli frustrovaní za to, že vždy urobili všetko, čo bolo treba, ale väčšinou na svoj úkor a za to, že konali dobro iným, aj keď museli pritom preglgáť horkosť nevďaku. Spoločnosť si zvykla na dobrovoľníkov ako na samozrejmosť a dobrovoľník aj na nevďak okolia. Lenže, dnes, vo vyspelom, 21. storočí, by to tak už nemalo byť. Ale často je. A nie náhodou preto, že všeobecne platný, moderný a rešpektovaný kódex, či manuál dobrovoľníka chýba, a to nielen dobrovoľníkom a nielen na papieri, ale najmä vo svedomí mnohých ľudí.

Margita Škrabáľková

Medzník na ceste k spravodlivej spoločnosti

Európske fórum zdravotného postihnutia, a teda aj jej členská organizácia na Slovensku - Národná rada občanov so zdravotným postihnutím dňa 23. januára 2007 vyhlásila podpisovú kampaň s názvom „1 million4disability“, ktorá bude vo všetkých krajinách Európskej únie trvať do 30. septembra 2007 ako dôležitá súčasť Roka rovnakých príležitostí pre všetkých.

Uskutoční sa zároveň v rámci osláv 10. výročia vzniku Európskeho fóra zdravotného postihnutia. Jej cieľom je nazbierať v Európe aspoň jeden milión podpisov na podporu takej legislatívy Európskej únie, ktorá zabráni diskriminácii osôb so zdravotným postihnutím. Táto kampaň vyvrcholí 4. októbra 2007 v Bruseli odovzdaním nazbieraných podpisov predsedovi Európskej komisie a predsedovi Európskeho parlamentu za

2007 — Európsky rok rovnakých príležitostí pre všetkých

účasti zástupcov členských organizácií tohto Európskeho fóra zdravotného postihnutia (EDF) zo všetkých krajín EÚ, ako aj iných zúčastnených krajín, spojencov uvedeného fóra.

Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR ako člen EDF sa podieľa na kampani a jej príprave a na Slovensku ju organizačne zabezpečuje. Európska legislatíva má mimoriadny vplyv na životné podmienky občanov so zdravotným postihnutím a na ich budúcnosť, na odstraňovanie a predchádzanie vzniku rôznych bariér, aj materiálnych, ale aj bariér v myslení ľudí, na vytváranie

rovnakých príležitostí, na zabezpečenie rovnakého zaobchádzania pri začleňovaní sa ľudí so zdravotným postihnutím do spoločnosti. Preto veríme, že organizácie, aj občania so zdravotným postihnutím a ich priatelia sa nielen svojimi podpismi aktívne zapoja do kampane, ale pomôžu získať čo najviac podpisov.

Očakáva sa, že Slovenská republika odovzdá do podpisovej kampane aspoň tristotisíc podpisov.

Webová stránka kampane na zber elektronických podpisov je:

<http://www.1million4disability.eu>

Telefón: +32/2/282.46.00

Fax: +32/2/282.46.09

E-mail: info@edf-feph.org

Adresa: European Disability Forum – Forum européen des personnes handicapées

Rue du Commerce 39-41-B-1000

Brussels, Belgium

Anketa Humanity

Aký bol najväčší úspech vášho občianskeho združenia alebo vašej neziskovej organizácie v minulom roku a aké máte plány na tento rok?

Ing. Alena Synková, CSc., Detský fond Slovenskej republiky

V r. 2006 sa Detskému fondu Slovenskej republiky podarilo rozbehnúť nový projekt s cieľom prispieť k zníženiu detskej úrazovosti pod názvom „Robíme my dospelí všetko preto, aby deti následkom úrazov nezomierali?“ Detská úrazovosť je na Slovensku veľmi vysoká a je potrebné zaktivizovať viaceré zložky spoločnosti, ktorých sa táto problematika týka. Do projektu sa nám podarilo zapojiť mnohých nových partnerov. Dlhodobým cieľom viacročného projektu je prispieť

k postupnému budovaniu „kultúry bezpečnosti“ v spoločnosti. Samozrejme je pre nás dôležité pokračovať v realizácii našich ďalších dlhodobých projektov ako je Konto Bariéry a MIXklub a pokračovať v aktivitách súvisiacich s týmito projektami. Viac na www.dfsr.sk.

Dáša Bábiková, Asociácia detí a mládeže s vnútorným a telesným ochorením - ADAM

Za najväčší úspech považujeme spokojnosť detí po absolvovaní našich podujatí. Také výraznejšie z nich sú: Rekondičné pobyty, kde si účastníci zlepšili svoje fyzické a psychické zdravie, našli nových kamarátov, podujatie na medzinárodný deň detí v prírode, tvorivé dielne, Dni zdravia v Trnave, Vianočné posedenie.

Podarilo sa nám osloviť niekoľko našich priaznivcov, ktorí nám prispeli peňažnou, či nepeňažnou formou. Veľké poďakovanie patrí najmä Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Mestskému úradu v Trnave za dotáciu na rekondičné pobyty a tiež všetkým, ktorí nám prispeli 2 % zo svojich daní. Bez ich pomoci by sme nemohli uskutočniť žiadne podujatia s deťmi. V budúcom roku chceme zopakovať všetky podujatia, ktoré sme mali aj v minulom roku. Bližšie informácie nájdete na www.adamsr.sk.

Dagmar Krepopová, Liga za duševné zdravie

Na jeseň Liga za duševné zdravie tretíkrát zorganizovala Dni nezabudiek - kampaň, ktorá sa niesla v duchu hlavnej témy sociálna integrácia duševne chorých a celonárodnú zbierku, →

Obsah:

Fotostĺpec: Nezatvárajte nám dvierka	2	Nová aktivita Ligy za duševné zdravie	9
Úvodník: Dobrovoľník 21. storočia	2	Nádeje pre nezamestnané rómske ženy	9
Medzník na ceste k spravodlivej spoločnosti	3	Predstavujeme: Náruč - pomoc deťom v kríze	10
Anketa Humanity	3-4	Aktuálne: Občan so zdravotným postihnutím a zákon o službách zamestnanosti	11
Náš rozhovor: S uzákonením doplnkovej ochrany pre cudzincov prišli nové šance	5-6	Súvislosti invalidného a starobného dôchodku s daňou z príjmov	12
Napísali nám: Z klubu sklerosis multiplex v Prešove	7	Správa o stave slovenských nadácií	13
Na migrantov sa počas kríz príliš často zabúda	8	Všimli sme si: Pomohli spolu s nami	13
Viete, že: Detské kardiocentrum má nový ultrazvuk?	8	Naša reportáž: Nezvyčajné cesty svetla	14
Asociácia nepočujúcich a Zväz sluchovo postihnutých.....	9	Summary	15

ktorá je určená práve na aktivity v tejto činnosti. Podarilo sa nám vyzbierať vyše 2,6 milióna korún a momentálne čakáme na projekty, ktoré chce Liga z týchto peňazí podporiť. Za úspech rovnako považujeme znovuotvorenie bezplatnej Poradne Nezábudka v Auparku koncom minulého roka. (Viac info k obidvom aktivitám na www.dusevnezdravie.sk). Začiatkom roka čaká Správnu radu Ligy vyhodnotenie spomínaných projektov - tie víťazné finančne podporíme. Ide o aktivity v oblasti pomoci duševne chorým (chránené dielne, chránené bývanie, denné stacionáre... - takto bude môcť liga pomôcť konkrétnym ľuďom prípadne organizáciám kdekoľvek na Slovensku. V ďalšom období sa chceme viac zamerať na oblasť prevencie duševného zdravia - momentálne sme v štádiu prípravy projektov práve na túto tému.

PhDr. Bohuslava Hábovčíková, Kultúrne združenie národností a etník

Najviac nás potešilo, že naše Divadlo poézie sa uplatnilo pri vystúpeniach pre verejnosť. Odohralo 55 predstavení pre materské školy (niektoré spojené aj s I. stupňom ZŠ), a to: Mačka v skrýši tíši myši, od Bohuslavy Vargovej a Abeceda tety Premávky od Evy Kopúnkovej, ako aj 3 predstavenia pre psychiatrickú Pinelovu nemocnicu v Pezinku (Letné slnko; Slnko v nás; Vianočná besiedka). V roku 2007 otvárame Umeleckú (literárno-divadelno-výtvarnú) dielňu pre psychosociálne postihnutých ľudí, pokračujeme v predstaveniach Divadla poézie, otvárame Divadelné dielne - Dievčatko rómske; Báseň čarodejka, mienime vydať debuty rómskeho prozaika Jozefa Kozmu, psychicky chorých autoriek Márie Martinovej a Ruženy Šipkovej i ďalšie knihy Bohuslavy Vargovej a Evy Kopúnkovej. Plne sa sústreďujeme na naše základné zameranie - rozvoj multikultúrneho aspektu na Slovensku.

Anna Kvokačková, Občianske združenie Barlička

Medzi naše najväčšie úspechy v minulom roku patrila premiéra bábkového divadelného predstavenia realizova-

ného Občianskym združením Barlička v rámci projektu „Vláčik radosti“ v júni 2006 a účasť nášho tanečného súboru „Temperament“ (skupina 12 vozíčkarov a zdravých tanečníkov) v galaprograme pri príležitosti 10. výročia Nadácie pre deti Slovenska v Divadle P. O. Hviezdoslava v Bratislave v októbri 2006. Medzi naše najdôležitejšie plány na tento rok patrí realizácia celovečerného tanečnovidielneho programu v rámci projektu „Cesta k radosti“ v máji a otvorenie denného pobytového centra pre telesne postihnuté deti a dospelých so zaujímavým programom v priestoroch Centra mládeže Radost.

Doc. RNDr. Vladimír Ďurikovič, CSc., Hnutie kresťanských rodín na Slovensku

Hnutie kresťanských rodín na Slovensku považuje za najväčší úspech v roku 2006 záchranu manželstiev pred rozvodom a stabilizáciu rodinných vzťahov v rámci programu „Originálne manželské rekolekcie“ a záchranu mládeže od drogovej závislosti v rámci programu „Stretnutie synov a dcér“. V roku 2007 sa realizujú pravidelne mesačné preventívne stretnutia rodín vo všetkých obciach na Slovensku.

Ladislav Ubár, Občianske združenie KONTEXT

Naša činnosť je zameraná hlavne na riešenie komunikačných a informačných problémov sluchovo postihnutých. V uplynulom období to bola najmä tvorba skrytých titulkov pre filmy týždňa v Markíze a tlmočenie repríz niektorých ich publicistických relácií do posunkovej reči. Boli to viaceré vzdelávacie kurzy, napr. jeden z kurzov posunkovej reči bol realizovaný aj v priestoroch SHR a zúčastňoval sa ho aj prezident SHR, Ing. Ivan Sýkora. Na neposlednom mieste to bola aj tvorba posunkov do učebníc pre nepočujúce deti. Najviac si popritom oceňujeme našu aktívnu účasť na viacerých odborných seminároch v minulom roku. V tomto trende chceme pokračovať aj naďalej. Navyše uvažujeme, že budeme organizovať odborné semináre a hľadať možnosti riešenia najpálčivejších problémov sluchovo postihnutých. Prvý takýto

seminár by mal byť o význame vzájomnej spolupráce sluchovo postihnutých a odborníkov, ktorí sa tejto problematike venujú.

PhDr. Mária Gažiová, Humanitná spoločnosť Prijatie

V roku 2006 sme úspešne zorganizovali dve medzinárodné konferencie so sociálnou témou v našom regióne za bohatej účasti našich a zahraničných odborníkov (máj 2006 – Poruchy reči a sluchu – Levoča, október 2006 – Žena ako obeť domáceho násillia – Spišská Nová Ves) s cieľom motivovať nielen odborníkov, ale aj médiá, samosprávu a širšiu verejnosť pri riešení aktuálnych sociálnych problémov. V príprave je tretia konferencia – apríl 2007 – Dieťa ako obeť násillia, ktorú sme iniciovali s Centrom psychosociálnej prevencie a ktorú usporiadame ako III. medzinárodnú konferenciu v dňoch 27. – 28. 4. 2007 v Spišskej Novej Vsi. Konferencia bude mať interdisciplinárny charakter, bude zameraná na štúdium sociálnych, psychologických, zdravotných a právnych aspektov násillia v rodine. Plánovaný je aj cyklus stretnutí na témy: násillie na deťoch, ženách, senioroch, invalidizovaných občanoch a ďalšie, s cieľom osloviť čo najširší okruh kompetentných pracovníkov v odbornej a terénnej praxi, ako aj širokú verejnosť. Cieľom je integrovať teoretické a praktické poznatky a prístupy v riešení otázok násillia, motivovať nielen odborníkov, ale aj médiá a širokú verejnosť.

Adrián Gschweng, Domov pre každého

Počas roku 2006 sa občianskemu združeniu Domov pre každého podarilo zrekonštruovať 2 budovy na Hradskej ulici v Bratislave, čím sme zvýšili ubytovaciu kapacitu v našich útulkoch o 140 miest pre sociálne odkázaných občanov. Súčasne sme v jednej z budov vybudovali stredisko osobnej hygieny, kde sa môžu sociálne odkázaní občania bezplatne osprchovať a prezliecť do čistých vecí. V tomto roku plánujeme výmenu okien v útulkoch na Hradskej ulici a opravu plota okolo areálu útulkov. Viac informácií nájdete na www.domovprekazdeho.szm.sk.

Margita Škrabáľková

S uzákonením doplnkovej ochrany pre cudzincov prišli nové šance

V zariadeniach pre utečencov v SR sa ráta aj s pomocou mimovládnych organizácií

Migračný úrad Ministerstva vnútra SR (MÚ MVSR) evidoval koncom minulého roka 342 žiadostí cudzincov o azyl, z toho najviac (249) z rôznych krajín Ázie, 84 z európskych a 8 žiadostí z afrických krajín. V starostlivosti o migrantov a žiadateľov o azyl na Slovensku pomáha aj Slovenská humanitná rada a ďalšie mimovládne organizácie, preto sme v našom rozhovore oslovili Bernarda Priecela, riaditeľa Migračného úradu MV SR.

Boli ste (v decembri minulého roku v NR SR) aj pri schválení veľkej novely zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ako hodnotíte novoprijatú novelu azylového zákona?

Jednoznačne nadväzuje na nevyhnutné preberanie príslušných právnych aktov Európskej komisie. (Budem sa vyjadrovať k azylovému zákonu). Dochádza v ňom k transpozícii smernice Rady EÚ, ktorej hovoríme kvalifikačná. Táto smernica definuje niektoré nové skutočnosti. To najzávažnejšie, čo obsahuje, je úplne nový prvok v celom azylovom systéme krajín EÚ. Podľa tejto smernice sú krajiny povinné vykonávať jednotnú procedúru, v rámci ktorej sa rozhoduje o azyle alebo o poskytnutí inej formy ochrany – tzv. subsidiárnej (doplnkovej ochrany). Je to ochrana osôb, ktorú je štát povinný poskytnúť, ak tieto osoby nespĺňajú požiadavky Ženevského dohovoru, ale sú problémy pri ich návrate do krajiny pôvodu, a preto im poskytujeme doplnkovú ochranu na dobu 1 roka s možným predĺžením, aj viacnásobným, až do doby, kým sa podmienky v danej krajine zmenia tak, aby mohli byť do materskej krajiny vrátení. Štandard pomoci, ktorú tieto osoby dostávajú, je veľmi blízky štandardu žiadateľov o azyl, a to s určitým zvýhodnením, a to: že majú právo vstúpiť na trh práce. To je to podstatné, čo priniesla novela azylového zákona.

Znamenajú opatrenia vyplývajúce z tejto novely zjednotenie azylovej procedúry krajín EÚ?

Slovenská republika musela zjednotiť celý azylový systém s azylovými systémami jednotlivých krajín EÚ. Fakt je, že v krajinách EÚ neexistuje jednotný azylový systém, jednotné azylové právo. Táto skutočnosť sa má však zmeniť postupnými krokmi a jeden z týchto krokov je aj transpozícia uvedenej kvalifikačnej smernice do azylového práva všetkých členských krajín EÚ v zmysle Haagskeho programu, ktorý definuje povinnosť všetkých krajín EÚ do roku 2010 zosúladiť všetky tieto systémy tak, aby boli zjednotené.

Koľko záchytných, pobytových a integračných zariadení spravuje Migračný úrad MV SR?

Teraz spravujeme 7 zariadení, z ktorých 2 sú nefunkčné (Adamov – Gbely bývalý záchytný tábor bol zrušený a zvažujeme možnosť opravy pobytového tábora v Brezovej pod Bradlom, po tom ako vlni vyhorel). Všetko však bude záležať od toho, ako sa dohodneme so správcom našej rozpočtovej kapitoly, či poskytne prostriedky na rekonštrukciu alebo nie. Keby sme neboli úspešní, vyhlásili by sme tento objekt za prebytočný. V súčasnosti spravujeme tieto funkčné zariadenia: Azylové zariadenie Vlasy, Integračné stredisko pre azylantov Zvolen, Pobytový tábor pre žiadateľov o azyl Gabčíkovo, Záchytný tábor Opatovská Nová Ves, Záchytný tábor Rohovce a Záchytný tábor v Humennom, ktorého kapacita je 550 miest.

Do prevádzky sme ho uviedli 30. júna 2006. V týchto dňoch je v ňom asi 41 žiadateľov o azyl. Budúcnosť nám však navráva, že tento tábor by sa mal stať centrálnym záchytným táborom pre celé územie SR a možno nás čaká v budúcnosti transformácia záchytných táborov na pobytové.

Budú niektoré utečenecké zariadenia v SR tohto roku zatvorené?

Tento rok nepredpokladáme vytvoriť žiadne z uvedených zariadení.

Práca v súčasných utečeneckých zariadeniach je veľmi náročná. Pôsobí v nich dostatok odborníkov? Akých odborníkov máte nedostatok?

Na základe dlhodobej filozofie, ktorú sme si definovali pre prácu v našich zariadeniach, sme si vytvorili nový model práce v týchto zariadeniach. Pociťovali sme výrazný nedostatok sociálnych pracovníkov, preto sme umožnili mimovládnym organizáciám prístup k prostriedkom z Európskeho utečeneckého fondu na výkon sociálnej práce, ktorú nám pomáhajú zabezpečovať. Sú to: Slovenská humanitná rada, Goodwille a právne zastúpenie nám pomáha zabezpečovať Právna klinika Trnavskej univerzity. Vychádzame pritom zo skutočnosti, že v azylovom systéme je možné financovať uvedené aktivity mimovládnych organizácií z Európskeho utečeneckého fondu. V zariadeniach pre utečencov teda netrpíme nedostatkom odborníkov, veľmi pozitívne v nich pôsobia pracovníci týchto zariadení a aj spomenutých mimovládnych organizácií.

Ste spokojní s humanitárnou pomocou mimovládnych organizácií pre obyvateľov týchto zariadení? Ktorá z týchto organizácií pomáha najviac?

Pre nás sú uvedené mimovládne organizácie užitočné, vážime si ich prácu a rátame s nimi aj do budúcnosti.

V čom by ste privítali viac pomoci alebo ich lepšiu spoluprácu?

Každá ľudská činnosť sa môže zlepšovať. V našom prípade sa to vždy dá merať aj tým, ako sú spokojní žiadate-

lia o azyl. Kvalita práce je na uspokojivej úrovni a kvalifikácia pracovníkov pre túto prácu je dostatočná.

Na Slovensku požiadalo vlani o azyl okolo tritisíc osôb. Ako sme sa dozvedeli, asi osem z nich získalo azyl. Môžete nám tieto počty potvrdiť? Je to primeraný počet možností SR?

Uvedené počty môžem potvrdiť, konkrétne za celý minulý rok 2871 cudzincov požiadalo v SR o azyl, z toho 8 azyl aj získali. Je to realita, ktorá vychádza z rešpektovania Ženevského dohovoru. Azily dávame za veľmi prísnych podmienok, ale stojíme si za svojimi rozhodnutiami. Sme presvedčení, že azyl majú dostať osoby, ktoré skutočne preukážu, že boli prenasledované. Vidíme rezervy na zvýšenie počtu azyllov z dôvodov humanity, ale zároveň dodávam, že Slovensko sa musí naučiť správať sa humánne najskôr k vlastným občanom. Až potom môže svoju humanitu vo vyššej miere smerovať k cudzincom. Treba ešte veľa zmien v sociálnych zákonoch, ktoré musia poskytnúť zábezpeku dôstojného prežívania našich občanov, ktorí sú v núdzi a potom budeme môcť nastaviť rovnakú sociálnu pomoc aj pre cudzincov. Samozrejme, že poskytujeme azyl aj z dôvodu humanity. Takýchto prípadov nie je veľa, ale sú.

Z ktorých krajín pochádzajú cudzinci, ktorí vlani získali v SR azyl?

Azyl bol vlani poskytnutý občanom Kuby, Srbska, Čiernej Hory, Číny, Konga, a trom Iráncom.

Boli medzi nimi aj takí, ktorí získali azyl z humanitných dôvodov, kvôli spájaniu rozdelených rodín?

Spájanie rodín nie je definované ako humanitný dôvod, je to samostatne definované v zákone. V 6 prípadoch bol udelený azyl osobám, ktoré spĺňali kritériá Ženevského dohovoru, v jednom prípade bol azyl udelený z humanitných dôvodov a v jednom prípade z dôvodu zlúčenia rodiny.

Aké bývajú väčšinou hlavné dôvody na zamietnutie azylu tým, ktorí oň žiadali neúspešne?

Prevažujú migranti, ktorí sa dostávajú do azylového procesu z ekonomických dôvodov, a teda nespĺňajú kritériá Ženevského dohovoru, čiže, neboli prenasledovaní ani z náboženských ani z politických dôvodov. Typickými krajinami, odkiaľ pochádza

najviac ekonomických migrantov, je India a Moldavsko.

Koľko cudzincov za posledné desaťročie doteraz v SR získalo azyl a štátne občianstvo SR a odkiaľ pochádzajú?

Od roku 1992 do roku 2006 bolo poskytnutých 596 azyllov a 181 cudzincov za toto obdobie získalo štátne Občianstvo SR. Pochádzajú najviac z Afganistanu (220 získalo azyl a 67 občianstvo SR), Arménsko (34 získalo azyl a 27 občianstvo SR), Rumunsko (37 osôb získalo azyl a 4 občianstvo SR), Ruská federácia (25 získalo azyl a 7 občianstvo SR), Angola (23 získalo azyl a 8 občianstvo SR), Ukrajina (17 získalo azyl a 5 občianstvo SR), Vietnam (15 získalo azyl a 9 občianstvo SR), ale aj Srbsko a Čierna Hora (8 osôb získalo azyl).

Koľko osôb žiada o azyl v SR v roku 2007?

V tomto roku je od januára doteraz počet žiadateľov o azyl 349. Z toho z konca minulého roku ich je 319.

Majú väčšie šance na azyl než vlani na základe novely azylového zákona?

Majú rovnaké šance na azyl. Každý prípad zvažujeme individuálne a stále pritom platí Ženevský dohovor. Žiadatelia o azyl majú väčšiu šancu zostať na území SR dlhšie v rámci doplnkovej ochrany. Počet osôb, ktoré tohto roku zostanú pod ochranou Slovenskej republiky sa určite zvýši.

Sú medzi nimi aj maloletí bez sprievodu? Ak áno, sú zaradení do azylovej procedúry a z ktorých krajín pochádzajú?

Momentálne na Slovensku nemáme žiadny nový prípad maloletého bez sprievodu z tohto roku. Ale v minulom roku maloletí bez sprievodu prišli na Slovensko z rôznych krajín. Bolo ich spolu 47, z toho 36 z nich pochádzalo z Indie, 4 z Bangladéša, 3 z Číny, 2 z Gruzínska a 2 z Pakistanu.

Konajú príslušné úrady a súdy v ich prípadoch efektívne pri vstupe do azylovej procedúry?

Voči maloletým bez sprievodu sa preverujú všetky potrebné údaje veľmi dôsledne. Napríklad, nemôžeme s nimi robiť skrátené konanie. Úrady konajú dostatočne efektívne. Vlani sme riešili jeden problém, keď súdy rozhodovali ešte predtým ako bol definovaný opatrovník maloletého, ale už sa vykonáva náprava.

Stretli ste sa s prípadmi, keď cudzinci zneužili dobromyseľnosť slovenských občanov?

Aj to sa niekedy stáva. Nájdu sa aj osoby, ktoré sa v niektorých prípadoch snažia ťažiť zo sociálneho cítenia občanov, ale týchto prípadov nie je veľa.

Je namieste, aby sa občania Slovenska obávali cudzincov?

To si nemyslím. Cudzinci sa stávajú normálnym javom v slovenskej spoločnosti. Táto spoločnosť by ich mala čo najviac zapojiť do občianskeho života, aby boli čo najviac na prospech našej krajiny. Ale aj medzi cudzincami sa môže objaviť jednotlivec, ktorý pôsobí negatívne. Mrzí ma, ak jedna osoba negatívne pôsobiaca dokáže negatívne ovplyvniť verejnú mienku na úkor slušných ľudí. Medzi žiadateľmi o azyl ide o náhodné negatívne javy, kým kladných, pozitívne pôsobiacich prípadov máme oveľa viac.

Môžete stručne informovať o súčasnom živote v novovybudovanom Záchytnom tábore v Humennom?

Záchytný tábor v Humennom sme otvorili 9. júna 2006. Od 1. decembra minulého roku doteraz v ňom našlo dočasný pobyt 41 osôb. Je to však ešte stále záchytné zariadenie „v zábehu“. Naši noví zamestnanci sa zaškolojú na kvalifikovaný výkon činnosti. Teraz postupne začneme posilať našich zamestnancov zo Záchytného tábora v Humennom aj na stáže do skôr vytvorených podobných zariadení, aby si ozrejmili chod takýchto zariadení.

Bude treba v SR, podľa Vás, otvárať aj ďalšie zariadenia pre utečencov (pre dospelých alebo aj pre maloletých bez sprievodu) vzhľadom na to, že sa SR čoskoro stane súčasťou schengenského priestoru?

Momentálne je celková kapacita zariadení Migračného úradu MV SR dostatočná aj s výhľadom do budúcnosti. Myslím, si že súčasná situácia by mala pomôcť stabilizovať počet žiadateľov o azyl približne na tritisíc osôb ročne (plus mínus tisíc osôb). Bude treba určité zmeny v štruktúre týchto zariadení. Do budúcnosti treba prekvalifikovať záchytné na pobytové tábory a vytvoriť kapacity aj pre migrantov spadajúcich pod doplnkovú ochranu v SR.

Margita Škrabáľková

Napísali nám

Z Klubu sklerosis multiplex v Prešove Ojedinelé rehabilitačné centrum

Na Slovensku trpí sklerózou multiplex vyše osem tisíc ľudí. Ako je známe, pod diagnózou Sclerosis multiplex (SM) sa skrýva mnoho symptómov, ktoré sa u každého pacienta prejavujú rôzne, v rôznych obdobiach a v rôznych stupňoch sily. Ich objavovanie je pre pacienta alarmujúce.

Je to zákerná choroba a vkráda sa nepozorovane. Ak sa človeka zmocní, je to ešte v období jeho vývinu. Napáda centrálny nervový systém, pričom dochádza k poškodeniu až rozpadu obalov nervov. Podľa toho, či sa to deje v mozgu, mieche, alebo v mozočku, vznikajú rôzne formy porúch. Objavia sa poruchy rovnováhy, chôdza sa stáva neistou, svaly nôh postupne ochabujú, až sa pacient len ťažko udrží na nohách. Nastávajú ťažkosti pri kontrole pohybu nôh i rúk. V priebehu choroby sa ochrnutie šíri aj na ostatné orgány. Časté sú poruchy zraku, dvojité videnie a problémy s udržaním moču i stolice. Symptómy sa zhoršujú s únavou, stresom, rozrušením, znepokojením, aj v dôsledku bežných ochorení ako je prechladnutie, chrípka, infekcia či zranenie. Rovnako zlý je i strach z poznania, že svet nepozná liek, ktorý by dokázal Sclerosis multiplex vyliečiť. Hoci lekári dnes dokážu zmierniť jednotlivé príznaky, ovplyvniť priebeh tohto ochorenia, oddialiť nástup progresie a invalidizácie, ľudia s diagnózou Sclerosis multiplex však žijú v neistote, ako sa bude ich choroba vyvíjať, čo sa môže stať a trpia pri pocite, že celá ich budúcnosť a budúcnosť ich detí je ohrozená. Strata mobility a s tým súvisiace depresie, zapríčínajú často izoláciu od okolitého sveta. Zlepšiť túto situáciu veľmi pomáha Klub Sclerosis multiplex, ktorý vznikol v Prešove. Služi na podporu a povzbudenie tých pacientov, ktorí skleróze multiplex vzdorujú, ale aj na zmiernenie utrpenia tých, ktorí už bojujú nevládu a sú odkázaní na starostlivosť a pomoc rodinných príslušníkov, lekárov, rehabilitačných pracovníkov a iných ľudí.

Pre lepšiu informovanosť dávame do pozornosti čitateľov, že občianske združenie: Klub Sclerosis multiplex v Pre-

šove má plnú právnu subjektivitu, bolo zaregistrované na Ministerstve vnútra SR. Dostalo do dlhodobého prenájmu priestory od Mestského úradu v Sabinove za symbolickú jednu korunu, a to v bývalej základnej škole, v mestskej časti Orkucany. Vďaka tejto skutočnosti vzniklo aj prvé **Rehabilitačno - sociálne centrum svojho druhu** na Slovensku, špecializované práve na **sklerózu multiplex**. Služi nielen sedemdesiatim piatim členom Klubu SM v Prešove, ktorého sú členmi ľudia so sklerózou multiplex z celého Prešovského regiónu, ale aj pacientom zo Sabinova, Lipian, Bardejova, Starej Ľubovne, Levoče, Popradu, Svidníka, aj všetkým ostatným ľuďom s touto chorobou, aj keď nie sú členmi žiadneho klubu.

Hlavným cieľom zariadenia centra je pomôcť pacientom s diagnózou sclerosis multiplex žiť v nových podmienkach života s prihliadnutím na špecifické problémy súvisiace s touto chorobou.

Významné svetové štúdie a skúsenosti našich kolegov v zahraničí i odporúčania popredných slovenských neuroológov dokazujú, že úspech liečby bez rehabilitácie nie je možný. Rehabilitácia dokáže pozitívne ovplyvniť zdravotný stav pacientov. Preto je nevyhnutné vytvoriť špecializované centrum, ktoré by slúžilo na rehabilitáciu a resocializáciu pacientov nielen z Prešovského regiónu, ale z celého Slovenska. Okrem rehabilitácie, je nesmierne dôležité aj prinavrátenie, či znovunadobudnutie vedomia vlastnej dôstojnosti osôb so sklerózou multiplex. Centrum bude aj školiacim strediskom pre rodiny pacientov, opatrovateľov, študentov medicíny a zdravotníckych profesionálov, sociálnych pracovníkov, zamestnávateľov..., pričom by mohlo slúžiť aj pacientom s inými diagnózami, ako napríklad: myastenia gravis, muskulárna dystrofia, cievná mozgová príhoda a podobne.

Získanie budovy a pozemku bolo prvým predpokladom na vytvorenie rehabilitačného centra SM a ďalším krokom v „revolúcii“ za kvalitnejší život slovenských ľudí so SM a ich rodín. Nasleduje tvorenie architektonických plánov a projektu na získanie financií zo štrukturálnych fondov Európskej únie na rekonštrukciu budovy.

Partnerom v projekte je Slovenský zväz Sclerosis multiplex, ktorý sa 2. mája 2002 v Dubline stal plnoprávnym členom Európskej platformy SM so sídlom v Bruseli a v apríli 2004 v Londýne bol prijatý za plnoprávneho člena Medzinárodnej federácie SM so sídlom v Londýne. Slovenský zväz SM zastrešuje 30 klubov SM a reprezentuje záujmy viac ako 8 000 ľudí so SM na Slovensku. Činnosť zväzu a klubov zabezpečujú sami pacienti so sclerosis multiplex so svojimi rodinnými príslušníkmi a priateľmi.

Keďže na Slovensku neexistuje žiadne rehabilitačné centrum zamerané na komplexnú starostlivosť o pacientov s diagnózou SM, má vznik rehabilitačno - oddychového centra nezastupiteľnú funkciu. Týmto pilotným programom, ktorý je zatiaľ prvý a jediný na Slovensku sa zlepšia vyhliadky na zvyšovanie kvality života ľuďom s diagnózou SM a ich rodinám.

Veríme, že nás - pacientov so SM v tejto „revolúcii“ nenecháte samých, ale že nám - vy - zdraví naši spoluobčania pomôžete.

Osemtisíc štyristo ľudí s SM na Slovensku a ich rodiny vyslovujú svoju **nesmiernu vďaka občanom Orkucan a Sabinova, Mestskému zastupiteľstvu v Sabinove a primátorovi Sabinova** za ich ústretovosť, dobrú vôľu pomôcť zdravotne oslabeným spoluobčanom, ktorá sa pretransformovala do skutočného humánneho činu. Viac informácií možno nájsť na www.klubsmvpo.szm.sk. Telefónický kontakt do klubu: 051/ 7700315, e-mail: klubsmvpo@pobox.sk

Mgr. Juliana Ilencíková
predsedníčka Klubu SM v Prešove

Na migrantov sa počas kríz príliš často zabúda

Napriek tomu, že migranti sa významnou mierou podieľajú na rozvoji svetového hospodárstva, často sa na nich v časoch konfliktu zabúda, upozornila Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) pri príležitosti Medzinárodného dňa migrantov, ktorý si svet pripomenul 18. decembra.

Evakuácia obyvateľov západnej hemisféry z Libanonu v lete zaujímala celý svet. Medzinárodné spoločenstvo však prejavilo len málo záujmu o desaťtisíce migrantov, ktorým krajiny ich pôvodu nemohli zabezpečiť návrat domov a sami na cestu nemali dostatok prostriedkov. Vtedy IOM evakuovala vyše 11 tisíc migrantov – prevažne ženy z Ázie a Afriky, ktoré v Libanone pracovali ako pomocnice v domácnosti - v rámci za-

tiaľ poslednej operácie organizácie zameranej na pomoc migrantov pri úniku z konfliktnej oblasti. Ďalším nedávnym príkladom evakuácie boli migranti, ktorí ušli z Iraku do Jordánska a migranti utekajúci pred násilím v Libérii a na Pobreží slonoviny. Zakaždým, keď sa migranti ocitnú uprostred konfliktu, schopnosť IOM pomôcť závisí od zabezpečenia prostriedkov. To si však vyžaduje čas, ktorý zvyšuje bolesť a netrepezivosť tých, ktorí potrebujú pomoc. Humanitárna evakuácia IOM z Libanonu, ktorú finančne podporila Európska komisia a Spojené štáty americké, poukázala na nevyhnutnosť vytvoriť stály mechanizmus na rýchlu pomoc pri evakuácii migrantov, ktorých krajiny pôvodu nemajú finančné alebo logistické prostriedky na pomoc vlastným občanom.

„Je neodškriepiteľné, že migranti významne prispievajú k sociálnemu a hospodárskemu rastu krajín, v ktorých žijú a pracujú. Je preto potrebné v rovnakej miere postarať sa o ich bezpečnosť,“ vyhlásil Brunson McKinley, generálny riaditeľ IOM a dodal: „Migrantom je nutné pomáhať rýchlo, bezpečne a koordinovane.“ Viaceré vlády sa už obrátili na IOM so žiadosťou, aby vytvorila Núdzový evakuačný fond, ktorý by IOM, vládam, partnerským agentúram OSN a mimovládny organizáciám umožnil poskytovať ohrozeným migrantom potraviny, zdravotnú starostlivosť, prístrešok, konzulárnu pomoc a registráciu pred evakuáciou

IOM, Ženeva

Internet: <http://www.iom.int>

Viete, že...

Detské kardiocentrum má nový prenosný ultrazvuk?

Na Slovensku sa ročne narodí približne 400 detí s vrodenými chorobami srdca. Zdravotný stav väčšiny z nich si vyžaduje kardi chirurgickú operáciu, často na záchranu života je to veľmi „urgentný“ zásah.

Počas operácie a v pooperačnom období je nutné časté, opakované echokardiografické vyšetrenie srdca a vnútrohruďných orgánov ultrazvukovým prístrojom. Tu je veľmi potrebný aj špeciálny, prenosný ultrazvukový prístroj o rozmeroch kufrička, ktorý 20. decembra 2006 dostalo do daru od Nadácie SPP detské kardiocentrum v Bratislave na Kramároch.

Detské kardiocentrum (DKC) SR Bratislava je jediné špecializované pracovisko svojho druhu na Slovensku, ktoré poskytuje starostlivosť deťom s vrodenými a získanými srdcovými chybami. Zabezpečuje liečbu celého spektra najkomplexnejších vrodených chýb srdca vrátane transplantácie srdca novorodencom a deťom rôzneho veku z územia celého Slovenska. Počas trinásťročného pôsobenia Detské kardiocentrum poskytlo operačnú starostlivosť asi 4 200 deťom, neinvazívne bolo vy-

šetrených okolo 150 000 detí. V súčasnosti spadá centrum priamo do pôsobnosti rezortu Ministerstva zdravotníctva SR. Nový ultrazvuk, ktorý stál vyše 2,8 milióna Sk, prevzal riaditeľ Detského kardiocentra SR v Bratislave MUDr. Pavol Kunovský, ktorý uviedol: „Po operačnom zásahu u určitých chýb si chirurg potrebuje na operačnej sále skontrolovať výsledok operácie. Užitočnosť takýchto vyšetrení je obrovská

a ušetrí možné reoperácie, nehovoriac o zlepšení celkového výsledku operácií. V pooperačnom období pokračuje mnohokrát boj o záchranu života malých novorodencov a detí s komplikovanými chybami srdca. Tieto deti potrebujú veľmi intenzívnu starostlivosť s častým ultrazvukovým vyšetrením.“

V súčasnosti sú na oddelení funkčného vyšetrenia Detského kardiocentra už dva echokardiografické prístroje. To umožní, ako povedal MUDr. Kunovský, vyšetrenie pacienta na jednotke intenzívnej starostlivosti alebo aj operačnej sále. V minulosti museli ambulantní pacienti často na svoje vyšetrenie čakať. Nový pojazdný ultrazvukový prístroj pomôže znížiť či vylúčiť čakaciu dobu ambulantných pacientov i pacientov hospitalizovaných na oddeleniach. „Detské kardiocentrum patrí medzi špičkové pracoviská, na ktoré sa obracajú rodičia detí z celého Slovenska a zahraničia. Sme veľmi radi, že môžeme takýmto spôsobom zlepšiť a skvalitniť starostlivosť o deti po náročných kardi chirurgických operáciách,“ uviedol pri odovzdávaní prístroja Ing. Peter Kamenický, správca Nadácie SPP.

Margita Škrabáľková

Snímka: autorka

Asociácia nepočujúcich a Zväz sluchovo postihnutých

V zmysle rozhodnutia delegátov Mimoriadneho Kongresu Slovenského zväzu sluchovo postihnutých (SZSP) konaného dňa 7. 10. 2006 v Bratislave, vám oznamujeme, že Občianske združenie SZSP je v likvidačnom procese. V súčasnosti SZSP zastupuje Likvidačná komisia, ktorá sa zaoberá pracovno-právnymi vzťahmi, rozdelením majetku po SZSP na novovzniknuté organizácie.

Na Mimoriadnom Kongrese SZSP bola schválená Likvidačná komisia (LK) v tomto zložení:

1. Ľubica Šarinová, predseda LK
 2. Tatiana Holubová, ekonómka SZSP
- zástupcovia nepočujúcich:**
3. Mária Benková
 4. Pavol Aitner
 5. Ladislav Svíčka
- zástupcovia nedoslýchavých:**
6. JUDr. Marek Málík
 7. Jozefína Gašparová
 8. Ing. Ladislav Lokša
- zástupcovia rodičov sluchovo postihnutých detí:**
9. Mgr. Beáta Dudášová
 10. Lívia Fáberová
 11. Kvetoslava Lapotová.

Z uvedeného dôvodu je zrušená aj webová stránka www.szsp.sk. V najbližšom období sa otvorí nová webová stránka na webovej adrese www.aneps.sk, ktorá sa pripravuje. V novej webovej stránke nájdete informácie o novozaloženej organizácii **Asociácii Nepočujúcich Slovenska** (ANEPS). V súčasnosti môžete poselať poštu na adresu:

Úrad SZSP
Korytnícka 10/a
821 06 Bratislava - Dolné Hony
Tel. / fax: 02 / 45521426
E-mail: urad@szsp.sk

Na tejto adrese pracujú : p. Šarinová, p. Holubová, p. Mgr. Marček.

Ako nás informovala Katarína Brázdovičová, z redakcie časopisu bývalého Slovenského zväzu sluchovo postihnutých, Gong, bol však ustanovený aj Zväz sluchovo postihnutých, a to kongresom 29. 11. 2006 v Trnave. Delegáti sa dohodli, že budú pokračovať v šľapajach SZSP, ale kým je SZSP v likvidácii, rozhodli sa jeho členovia prijať zatiaľ názov: **Zväz sluchovo postihnutých (ZSP)**. Zväz sluchovo postihnutých chce byť

naďalej členom Slovenskej humanitnej rady a má záujem omnoho viac spolupracovať so SHR ako doposiaľ.

Po likvidácii pôvodného Slovenského zväzu sluchovo postihnutých (v apríli 2007), sa chce neskôr ajvrátiť k pôvodnému názvu: **Slovenský zväz sluchovo postihnutých**. Novým prezidentom terajšieho ZSP sa stal väčšinovým hlasovaním Ing. Ladislav Lokša.

Oficiálna adresa ZSP na prezidenta ZSP:

Ing. Ladislav Lokša,
Ulica Františka Hečku 40,
934 01 Levice
E-mail: lloksa@euroweb.sk
Číslo na mobilný telefón:
0903 221 700

Kancelária riaditeľa ZSP:

Katarína Brázdovičová,
Zalázne 15,
919 04 Smolenice
E-mail: brazdovicova@zmail.sk
Číslo na mobilný telefón:
0907 757 695.

(redakcia)

Nová aktivita Ligy za duševné zdravie

Liga za duševné zdravie a tím jej odborníkov – psychológov a psychiatrov, ako aj spolupracovníkov LDZ v prípade potreby poskytujú z uvedenej novozriadenej adresy psycholog@dusevnez.sk odpovede

na problémy, týkajúce sa duševného zdravia a kontakt na ďalších špecialistov. Popri bezplatnej Poradni Nezábudka v bratislavskom Auparku chce takto Liga za duševné zdravie aspoň týmto spôsobom čiastočne nahradiť

momentálne absentujúcu chýbajúcu Linku dôvery Nezábudka, ktorá mala celoslovenskú pôsobnosť a momentálne je jej činnosť pozastavená pre nedostatok finančných prostriedkov.

(redakcia)

Nádeje pre nezamestnané rómske ženy

Vzdelávanie rómskych žien v oblasti zdravotníctva a na ochranu života je názov projektu podporovaného Európskym sociálnym fondom. Jeho cieľom je zvyšovanie rovnosti príležitostí zamestnania pre rómske ženy v okrese Ružomberok a v obci Rudňany.

Zameriava sa predovšetkým na získanie základných vedomostí a zručností v oblasti ošetrovateľ-

stva, opatrovateľstva, starostlivosti o novorodencov, pôrodnictva, hygieny, zdravotnej prevencie a zdravého životného štýlu. V jednom dlhodobom kurze sa môže školiť až päťdesiat účastníčok. Po absolvovaní prednášok z deviatich teoretických predmetov, po pätnásť hodinovej odbornej praxi a po zložení jednoduchých záverečných skúšok získali tieto dievčatá a mladé ženy certifikát sociálnej opat-

rovateľky a asistentky zdravotnej starostlivosti. S touto kvalifikáciou budú môcť pomáhať v sociálne slabších rómskych komunitách. Odborným garantom projektu, ktorý potrvá až do januára 2008, je Fakulta zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku, v spolupráci so Spoločenskovedným ústavom SAV v Košiciach, mestom Ružomberok a obcou Rudňany.

(v.a.)

Predstavujeme

Občianske združenie Náruč – Pomoc deťom v kríze

Občianske združenie (OZ) Náruč – Pomoc deťom v kríze (NARUC – Help for Child in crisis) s celoslovenskou pôsobnosťou vzniklo 13. novembra 1997 v Žiline. Členom Slovenskej humanitnej rady sa stalo od 21. septembra 1998. Poslaním združenia je pomáhať týraným, zneužívaným a zanedbávaným deťom, ženám a rodinám ohrozeným domácim násilím. Vo svojom krízovom centre poskytuje nepretržité útočisko ohrozeným deťom a ženám, starostlivosť a odborné poradenstvo, aj sociálnu pomoc. Je účastníkom verejných zbierok na pomoc deťom, ako aj rodinám, ktoré sa ocitli v kríze. Na bohatú činnosť a rozsiahle aktivity sme sa opýtali predsedu tohto združenia Ivana Leitmana.

V novembri minulého roku ste oslávili 9. narodeniny. Čo za uplynulých deväť rokov považujete za najväčší úspech vo vašej práci?

V roku 1997 sme začínali ako hŕstka entuziastov, ktorí vnímali nedostatočnosť systému starostlivosti o deti ohrozené týraním, zneužívaním a zanedbávaním a rozhodli sa prispieť k jeho zlepšeniu. Začínali sme „na zelenej lúke“, pričom v úplných začiatkoch som bol jediným stálym zamestnancom. Postupne sa nám podarilo vybudovať fungujúcu organizáciu, ktorá má dnes vybudované štandardné materiálne zázemie pre pomoc klientom a disponuje tímom profesionálov schopných poskytovať kvalifikovanú pomoc obetiam domáceho násillia. Za tie roky sme pomohli stovkám ohrozených detí aj dospelých a sme schopní poskytovať im čoraz kvalitnejšie a širšie služby, čo považujem asi za najväčší úspech.

Čo by ste si najviac priali dosiahnuť k 10. narodeninám vášho občianskeho združenia?

Finančnú sebestačnosť. Aby sme mohli pomáhať ľuďom, ktorí našu pomoc potrebujú v potrebnej miere a kvalite. Aby sme dokázali dôstojným spôsobom odmeniť všetkých našich spolupracovníkov a nemuseli sa báť, že o nich prídeme - a s nimi aj o cenné skúsenosti nadobudnuté rokmi práce. A keby sa ešte zlepšil systém spolupráce všetkých inštitúcií, ktoré nejakým spôsobom môžu prispieť k zlepšeniu situácie v boji proti domácejmu násilliu, to by bolo vynikajúce.

Akú kapacitu má vaše detské krízové centrum? Môžete charakterizovať jeho aktivity?

Centrum Náruč je pobytové zariadenie s nepretržitou prevádzkou. Má kapacitu 22 klientov. Sú to deti vo veku od 3 do 14 rokov. V centre disponujeme aj menším samostatným bytom pre týrané ženy s deťmi. Keďže zloženie personálu je nastavené na prácu s deťmi, spravidla umiestňujeme len jednu matku, viac len v mimoriadnych prípadoch. Pracuje tu 16 stálych zamestnancov, medzi ktorými nechýbajú psychológovia, sociálny pracovník, vychovávateľia, detská sestra, gazdiná a kuchárky. Umiestneným klientom poskytujeme celý rad služieb, ktoré zahŕňajú najmä krízovú intervenciu, psychologickú a sociálnu diagnostiku a psychoterapiu. Tieto sprevádza viacero doplnkových činností, ako hry, šport, letné tábory, putovné tábory... Deti u nás počas svojho pobytu navštevujú miestne materské a základné školy, naši vychovávateľia im pomáhajú s prípravou na vyučovanie. Zdravotnú starostlivosť im zabezpečujeme prostredníctvom obvodnej lekárky a vlastnej detskej sestry. V spolupráci s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny hľadáme pre deti možnosti čo najlepšieho riešenia ich situácie. Podľa možností spolupracujeme s ich biologickými či náhradnými rodinami.

V decembri minulého roku sme boli svedkami veľkého úspechu vášho združenia ako účastníka vo vianočnej zbierke, ktorú organizovalo TESCO a Slovenská humanitná rada. Ako sa vám podarilo nazbierať takmer dvestotitisíc tisíc korún?

Za úspech vďačíme našim spolupracovníkom a dobrovoľníkom. Na zbierke

sa zúčastnili všetci pracovníci krízového centra, niektorí aj opakovane, čo si cením o to viac, že ku koncu roka už bývajú veľmi unavení a pred Vianocami majú aj kopec vlastných starostí. To platí napokon aj pre študentov, ktorí nám so zbierkou pomáhali. Pre nich chceme začiatkom tohto roka zorganizovať samostatné stretnutie v našom detskom krízovom centre, aby sme sa im ešte raz poďakovali. Chceme, aby sa presvedčili, na čo - a komu - slúžia peniaze, ktoré sme vďaka nim získali.

Už tretí raz OZ Náruč – Pomoc deťom v kríze uskutočnilo vlni na jeseň aj finančnú zbierku v prospech týraných detí, ktorej výťažok bol vyše 70 tisíc korún. Komu a ako sa vďaka tejto zbierke pomohlo?

Celý výťažok zbierky je určený pre deti z nášho krízového centra a chceme ho použiť najmä na zútulnenie ich izieb a detskej klubovne.

Od júla minulého roku ste začali realizovať nový projekt „Dieťa v náruči matky“, ktorý pokračuje aj v tomto roku. Môžete našim čitateľom priblížiť tento projekt podporený z Fondu Hodina deťom?

Projekt Dieťa v náruči matky je zameraný predovšetkým na rozvoj rodičovských zručností u matiek - obetí domáceho násillia. Pracujeme s klientkami metódou filiálnej terapie, čo je hrová terapia, pri ktorej sa matka stáva terapeutom pre vlastné dieťa. Cieľom je posilniť a skvalitniť vzťah medzi matkou a dieťaťom. Tým, že sa rodič učí naladiť na svoje dieťa, pomenovať jeho pocity, zadávať mu hranice a venovať mu plnú pozornosť, posilňuje i sebadôveru dieťaťa a vedie ho k zodpovednosti a usmerňovaniu svojho správania sa. Chceli by sme, aby sa čo najviac detí mohlo vrátiť ku svojim vlastným rodičom, ktorí by im vedeli poskytnúť i citové zázemie a predchádzať tak emocionálnemu zanedbávaniu, ktoré je u našich detí veľmi časté.

Okrem tréningu rodičovských zručností sú súčasťou projektu i pravidelné aktivity pre deti, napríklad detská skupina životných zručností, kde rozvíjame sebazpoznávanie, spoluprácu, komunikáciu, priateľstvo a sebadôveru.

Vaše občianske združenie koncom roka 2005 vyzvalo slovenské mimovládne organizácie, aby sa prostredníctvom interaktívneho adresára Childoscope zapojili do siete organizácií pomáhajúcich v pátraní po ne-

zvestných a sexuálne zneužívaných detí. S akým ohlasom sa stretla táto vaša výzva a aké výsledky ste doteraz v tomto smere zaznamenali?

Spomenutý interaktívny adresár funguje v rámci krajín EÚ už vyše roka a zapojené organizácie si možno vyhľadať na internetovej adrese www.childoscope.net. Na Slovensku sa zatiaľ zapojilo 5 organizácií, čo určite nie je dostačujúci počet, ale na druhej strane korešponduje so situáciou v ostatných zúčastnených krajinách (napr. v ČR sa do projektu v prvom roku fungovania zapojili 3 organizácie). Pre nás je osobitne potešujúce, že vďaka tejto iniciatíve na Slovensku vznikla prvá špecializovaná mimovládna organizácia zameraná na pomoc rodinám, ktoré pátrajú po svojich nezvestných deťoch či iných príbuzných - HOPE – Pomoc nezvestným.

Vlani ste otvorili aj centrum pre obeť domáceho násillia v Čadci. Čo vás k tomu viedlo?

O otvorení poradenského centra pre obeť domáceho násillia sme uvažovali dlhšiu dobu, no túto myšlienku sa nám podarilo zrealizovať až vďaka projektu podporenému z iniciatívy EQUAL. Pre Čadcu sme sa rozhodli preto, lebo práve z regiónu Kysúc dlhodobo pochádza najväčšia časť našej klientely. Poraden-

sko-tréningové centrum Náruč bolo otvorené v októbri 2005. Primárnu klientelu tvoria týrané ženy a rodiny ohrozené domácim násillím, ktorým poskytujeme široké spektrum služieb. Medzi základné služby patria sociálne, psychologické a právne poradenstvo, psychoterapia, krízová intervencia, zastupovanie klientiek na súdoch a osobná asistencia. Pre naše nezamestnané klientky realizujeme tiež skupinové a individuálne programy zamerané na posilnenie ich osobnosti a rozvoj sociálnych zručností potrebných pre získanie zamestnania. Po roku pôsobenia máme v centre v priebežnej poradenskej starostlivosti vyše 140 klientiek a množstvu ďalších sme poskytli jednorazové služby.

Aké nové aktivity pripravujete v tomto roku?

Keďže realizácia našich hlavných programov nás v súčasnosti plne vyťažuje, neplánujeme žiadne vyslovene nové aktivity. Boli by sme spokojní, keby sa nám popri udržaní našich hlavných programov, t.j. detského krízového centra a poradenského centra v Čadci podarilo pokračovať v aktivitách zameraných na prevenciu týrania a zneužívania pre žiakov základných škôl či vo vzdelávacích programoch pre profesionálov pracujúcich s ohrozenými deťmi. V tejto

súvislosti sa chystáme vydať vynikajúcu tréningovú príručku od Michele Elliotovej.

S kým najviac spolupracujete a v čom si želáte zlepšiť spoluprácu a v akom smere?

Našimi prirodzenými partnermi sú úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, najmä ÚPSVaR v Žiline a Čadci, predstavitelia regionálnych, mestských a miestnych samospráv (najmä VÚC Žilina a starostovia obcí žilinského regiónu), či ďalšie mimovládne organizácie zaoberajúce sa príbuznou problematikou (najmä Občianske združenie Pomoc ohrozeným deťom, Občianske združenie Li(e)nka, Áno pre život, Socia, Nárvat...).

Margita Škrabáľková

Kontakt:

Občianske združenie Náruč – pomoc deťom v kríze

Zádubnie 56

010 03 Žilina

Telefón: 041 516 6543, 041/5682 509

Fax: 041 516 6543

www.naruc.sk

E-mail: naruc@nextra.sk

Bankové spojenie: VÚB Žilina, expozitúra Hliny

Číslo účtu: 1201494857/0200

IČO: 36138665

Aktuálne

Občan so zdravotným postihnutím a zákon o službách zamestnanosti

Zmeny zákona o sociálnom poistení po novele zákona č. 310/2006 Z. z. si vyžiadali aj úpravu zákona o službách zamestnanosti č. 5/2004 Z. z. Nadväzne na ustanovenia o prekvalifikovaní invalidného dôchodku na starobný dôchodok odo dňa dovŕšenia dôchodkového veku podľa § 263 ods. 9 a 16 a § 293 m ods. 1 novelizovaného zákona o sociálnom poistení bola upravená aj definícia občana so zdravotným postihnutím.

Po zmene sa za občana so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 písm. a) citovaného zákona o službách zamestnanosti považuje aj občan, ktorý bol poberateľom invalidného dôchodku, ale odo dňa dovŕšenia dôchodkového veku sa jeho dôchodok považuje za starobný dôchodok. Pri poskytovaní peňažných príspevkov na chránené dielne

(chránené pracoviská) a na ďalšie účely podľa zákona o službách zamestnanosti sa však charakter takéhoto občana so zdravotným postihnutím časovo obmedzuje na dva, resp. tri roky odo dňa, od ktorého sa invalidný dôchodok považuje za starobný dôchodok. Takéto prekvalifikovanie dôchodku sa vykoná bez žiadosti a nevypočíta sa nová suma dôchodku. Určité starosti môžu nastať, keď takýto pracujúci poberateľ prekvalifikovaného invalidného dôchodku chce využiť právo na podanie žiadosti o zvýšenie vlastného starobného dôchodku. Pred podaním žiadosti má ešte možnosť voľby. Nevyužiť (odložiť na neskôr) právo na podanie žiadosti a dať prednosť zamestnaniu s príspevkami na chránené pracovisko alebo uprednostniť vyššiu sumu starobného dôchodku, ale so zamestnaním bez štatútu občana

so zdravotným postihnutím. Po priznaní starobného dôchodku ostáva invalidný občan zo zdravotného (posudkového) hľadiska i naďalej invalidným občanom, ale z právneho hľadiska prestáva byť občanom so zdravotným postihnutím, a to podľa § 9 ods. 1 písm. a) zákona o službách zamestnanosti.

Dokladom o tom, že ide o občana so zdravotným postihnutím na účely zákona o službách zamestnanosti, je posudok Sociálnej poisťovne o invalidite občana alebo o tom, že sa invalidný dôchodok odo dňa dovŕšenia dôchodkového veku považuje za starobný dôchodok. Ak sa majú zamestnanci v pracovnom pomere rozhodnúť, mali by vec ešte pred podaním žiadosti o zmenu dôchodkovej dávky prerokovať so zamestnávateľom zodpovedajúcim za dodržiavanie ustanovení zákona o službách zamestnanosti.

ti, ktoré sa týkajú jeho zamestnancov - občanov so zdravotným postihnutím.

Myslíme si, že rovnaké právo byť ešte na určitý čas občanmi so zdravotným postihnutím by mali mať nielen tí poberatelia invalidného dôchodku, u ktorých sa odo dňa dovŕšenia dôchodkového veku považuje invalidný dôchodok za starobný, ale i tí poberatelia invalidného dôchodku, ktorí po dovŕšení dôchodkového veku a potrebnej dobe poistenia, získajú nárok na výplatu

vlastného starobného dôchodku. Oba dôchodky sa vyplácajú zo základného fondu starobného poistenia. Líšia sa iba tým, že jeden dôchodok sa iba považuje za starobný dôchodok a druhý dôchodok je starobný dôchodok.

Pri tvorbe zákona o službách zamestnanosti v roku 2003 predložili niektoré občianske združenia zdravotne postihnutých návrhy na zmenu a doplnenie. Viaceré z nich boli prijaté a premietnuté do zákona. Ak by boli

iniciatívy koordinované, možno by bola úspešnosť väčšia.

Nezamestnanosť občanov so zdravotným postihnutím je stále vážny problém. V tomto príspevku sme chceli poukázať na niektoré možnosti riešenia, ktoré sú aj v našich rukách. Pre záujemcov o individuálnu konzultáciu o uvedených otázkach je v redakcii náš telefonický kontakt.

Ing. Štefan Martiš
PhDr. Viera Kováčová, PhD.

Súvislosti invalidného a starobného dôchodku s daňou z príjmov

Daňovníkom dane z príjmov, ktorí sú poberateľmi invalidného dôchodku, sa po priznaní starobného dôchodku (po získaní potrebnej doby poistenia a dovŕšení dôchodkového veku) nebude podľa § 11 ods. 2 zákona o dani z príjmov č. 595/2003 Z. z. z celoročného základu dane odpočítavať nezdaniteľná časť základu dane.

Rozhodujúci je stav na začiatku zdaňovacieho obdobia. Zo súčasnej sumy životného minima 4 980 Sk to bude v zdaňovacom období roku 2007 nezdaniteľná časť základu dane 95 616 Sk. Pracujúcim poberateľom starobného dôchodku sa táto suma nebude odpočítavať; budú platiť vyššiu daň z príjmov, než akú platili ako pracujúci poberatelia invalidného dôchodku. Zvýšenie dane bude rozdielne, podľa výšky príjmu a výšky základu dane. Maximálny rozdiel vyššej dane môže byť až 18 167 Sk ročne (19 % z 95 616 Sk). Z hľadiska dane z príjmov nie je rozhodujúce, či poberateľ invalidného dôchodku po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok požiada o priznanie starobného dôchodku. Podľa § 263 ods. 16 a § 293m ods. 1 Zákona o sociálnom poistení č. 461/2003 Z. z. v znení Zákona č. 310/2006 Z. z., sa odo dňa dovŕšenia dôchodkového veku aj bez podania žiadosti považuje invalidný dôchodok za starobný dôchodok. V čase od 1. januára 2005 do 31. júla 2006 sa podľa § 263 ods. 9 zákona o sociálnom poistení prekvalifikovanie invalidného dôchodku na starobný dôchodok vzťahovalo len na tých poberateľov invalidného dôchodku, ktorí do 31. decembra 2003 dovŕšili vek 60 rokov u muža a 57 rokov u ženy. Od

1. augusta 2006 sa budú prekvalifikovávať na starobné dôchodky aj invalidné dôchodky poistencov, ktorí dovŕšili dôchodkový vek od 1. januára 2004 do 31. júla 2006, alebo ktorí ho dovŕšia od 1. augusta 2006 do 31. decembra 2007. Prekvalifikované invalidné dôchodky na starobné dôchodky sa na účely dane z príjmov posudzujú rovnako ako priznané vlastné starobné dôchodky. Ich poberatelia nemajú, podľa § 11 ods. 2 zákona o dani z príjmov taktiež nárok na odpočítanie nezdaniteľnej časti základu dane.

Bolo by zaujímavé posúdiť (z hľadiska ústavnej rovnosti práv občanov rozdielny) aj spôsob odpočítavania nezdaniteľných častí základu dane z príjmov poberateľom vlastného starobného dôchodku, prípadne prekvalifikovaného invalidného dôchodku odo dňa dovŕšenia dôchodkového veku a ostatným daňovníkom podľa § 11 ods. 1 písm. a) Zákona o dani z príjmov. Bez bližšieho odôvodnenia nemôžu poberatelia starobného dôchodku nerovnaký spôsob hodnotiť inak ako diskrimináciu. Uvedené diskriminačné ustanovenie zostane v zákone o dani z príjmov aj po novele, ktorej návrh pripravila vláda a bude predložený na prerokovanie NR SR. Podľa nej nezdaniteľnú časť základu dane z príjmov si nebudú môcť odpočítavať ani daňovníci s príjmami nad 47 500 Sk mesačne t.j., (570 000 Sk ročne). Pracujúci poberatelia starobného dôchodku budú tak v jednej skupine s daňovníkmi s nadštandardnými príjmami.

Na funkciu dane z príjmov ako nástroja stimulácie alebo nástroja sociálnej politiky budú vždy odlišné názory. Vyplyvajú z rozdielneho názoru na úlohu

štátu a úlohu trhu. Uplatňovanie princípu medzigeneračnej solidarity v zákone o dani z príjmov, to by mohla byť téma aj pre teoretikov skúmajúcich fungovanie sociálneho štátu. Vedci a zodpovední odborníci sa pri formulovaní problému zhodnú, že odpočítateľná položka je flexibilný nástroj sociálnej politiky. Každý systémový prvok musí však byť vecne a zrozumiteľne vysvetlený tým ľuďom, ktorých sa týka. Ak má pôsobiť pozitívne, musia ho prijať predovšetkým tí, ktorých sa týka. Takéto zrozumiteľné vysvetlenie, ktoré by si mohli starodôchodcovia osvojiť, v dôvodových správach k zákonu o dani z príjmov však chýba.

Invalidným občanom pri spätnom pohľade na uplynulých 50 rokov ostali iba spomienky na časy, keď sa na invaliditu poskytovala daňová zľava, a to aj po zmene invalidného dôchodku na starobný dôchodok. Ambicióznemu projektu rovnnej (jednotnej) dane z príjmov z dôvodov jej jednoduchosti, padli od roku 2004 za obeť i všetky odpočítateľné položky pre zdravotne postihnutých. Nielen pre tých zdravotne postihnutých, ktorí pracujú, ale aj pre ostatných, zdravých daňovníkov starajúcich sa o ťažko zdravotne postihnuté, nezaopatrené deti. Návrhy, ktoré predložili v rámci pripomienkového konania organizácie zdravotne postihnutých, neboli akceptované.

Z hľadiska ústavnej rovnosti občianskych práv by bolo zaujímavé i posúdenie vyňatia starších ako 65-ročných občanov s ťažkým zdravotným postihnutím z okruhu osôb, ktorým sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa § 58 zákona o sociálnej pomoci.

Ing. Štefan Martiš
PhDr. Viera Kováčová, PhD.

Všimli sme si

Správa o stave slovenských nadácií

Fórum donorov je asociácia organizácií, ktoré poskytujú granty mimovládny neziskovým organizáciám. Od roku 2006 existuje pri Fóre donorov aj Klub firemných darcov, ktorého členovia majú skúsenosti v oblasti transparentného a systematického darcovstva. Fórum donorov na jeseň 2006 už druhýkrát analyzovalo údaje o slovenských nadáciách. Správa o stave slovenských nadácií, analýza údajov za rok 2005 (ďalej len „Správa“), čerpá z údajov zapísaných k 31. decembru 2005 v registri nadácií spravovanom Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky. Správa sprostredkúva údaje o nadačnom sektore v roku 2005, jeho

zložení, majetku, zdrojoch príjmov, objemoch udelených grantov a oblastiach podpory nadácií. Správa zároveň poskytuje porovnanie s rokom 2004.

Ako vyplýva zo správy, v registri nadácií bolo zapísaných 325 nadácií, z toho 69 firemných, 12 komunitných a 244 ostatných nadácií. Registrované nadačné imanie malo hodnotu 314 818 649 Sk, pričom priemerná výška nadačného imania bola 968 673 Sk. Aktíva slovenských nadácií predstavovali 2 488 701 767 Sk. Registrované nadačné imanie vzrástlo oproti roku 2004 o 7 142 857 Sk, priemerná výška nadačného imania sa však medziročne znížila o 77 843 Sk. V roku 2005 bolo zaregistrovaných 28 nadácií. Pozitívny trend je vzrastajúci počet nadácií udeľujúcich granty, a to zo 165 na 188 grantujúcich nadácií. Príjmy slovenských nadácií v roku 2005 predstavovali 1 137 980 143 Sk a výdavky nadácií dosiahli výšku 1 127 601 129 Sk. Príjmy nadácií medziročne stúpili o 58 927 578 Sk. V porovnaní s rokom 2004 sa zvýšili aj výdavky nadácií, a to o 82 539 114 Sk. Grantujúce nadácie udelili v roku 2005 granty v celkovej výške 703 271 216 Sk. Objem grantov bol o 93 360 578 Sk vyšší ako v roku 2004. TOP 10 nadácií rozdelilo 74,8 % z celkového objemu udelených grantov. Najčastejšie podporovanou oblasťou zostala aj v roku 2005 oblasť vzdelávania.

Lenka Ilanovská
Fórum donorov, Bratislava

Lenka Ilanovská

Fórum donorov, Bratislava

Pomohli spolu s nami

Verejnú finančnú zbierku „Pomôžte spolu s nami“ už štvrtýkrát zorganizovala spoločnosť Tesco spolu so Slovenskou humanitnou radou. Je to celoslovenský projekt na podporu miestnych neziskových organizácií. Vianočná zbierka sa konala počas troch adventných víkendov v 46 hypermarketoch siete Tesco na celom Slovensku.

Vo štvrtok, 26. januára tohto roku, sme išli v spoločnosti riaditeľky Úradu Slovenskej humanitnej rady, Evy Lysičanovej a koordinátorky vonkajších vzťahov Tesco Stores SR, Želmíry Gerovej, slávnostne odovzdať dva symbolické šeky na vyzbierané sumy.

Prvou zastávkou na ceste bola Špeciálna základná škola v Trnave na Beethovenovej ulici 27, kde má sídlo aj Občianske združenie Iskierka. Jeho dobrovoľníci, s pomocou študentov Trnavskej univerzity, získali prostredníctvom zbierky sumu 85 125 korún. Symbolický šek odovzdal riaditeľ trnavského Tesca, Richard Klúčik, predsedníčke „Iskierky“ Miroslave Griflíkovej. Túto sumu hodľajú použiť aj na vytvorenie Centra oddychu, zábavy a voľného času pre deti s viacnásobným postihnutím. Chcú im vytvoriť inšpiratívne prostredie, v ktorom budú môcť zmysluplne využívať svoj voľný čas. „Deti aj rodičia boli nadšení priebehom zbierky a už dnes sa chystajú

na tú ďalšiu,“ povedala pani Griflíková a doplnila: „Sme naozaj vďační za to, že nám Slovenská humanitná rada a Tesco takto pomáhajú. Ďakujeme.“

Druhý symbolický šek na sumu 50 033 korún sme viedli do Senice. V hoteli Senica nás už čakali zástupcovia mesta, novinári miestnych médií a predovšetkým zástupkyňa Domova sociálnych služieb „Promethea“ Rohov. Šek z rúk riaditeľa senického Tesca, Martina Bullu, si prevzala vedúca výchovy v tomto zariadení, pani Viera Valachovičová. Ako nám sama povedala, tento rok neboli veľmi usilovní, lebo sa im nepodarilo vyzbierať toľko peňazí ako po iné roky. Možno to bolo spôsobené tým, že sídlia mimo Senice a mali komplikácie s dopravou. Vraj porozmýšľajú

nad budúcou stratégiou zbierky. V zariadení žije v súčasnosti 120 mentálne postihnutých klientiek, ktorým sa venujú 24 hodín denne. „Je to ťažká, náročná, ale zmysluplná práca“, povedala nám pani Valachovičová.

„Všimla som si, že organizácie, ktoré sa zapájajú do vianočnej zbierky, sú z roka na rok aktívnejšie. Rozmýšľajú a vymýšľajú, ako čo najviac zapôsobiť na ľudské city“, povedala riaditeľka úradu Slovenskej humanitnej rady, Eva Lysičanová a dodala: „Na druhej strane už aj naši občania sa naučili vyjadriť svoju podporu slabším a odkázaným. Práve na takýchto stretnutiach si uvedomujem, že naša práca má zmysel“.

Viera Antoškova
Snímka: autorka

Nezvyčajné cesty svetla

Je obdivuhodné ako sa nevidiaci a slabozrakí dokážu vyrovnáť so svojim postihnutím a venovať sa aj rozličným záľubám, napríklad fotografovaniu. Život bez zraku bol aj témou fotografickej výstavy Cesta svetla, na ktorú sme zavítali 12. januára tohto roku do vestibulu Shopping Palace na bratislavských Zlatých pieskoch. Presvedčili sme sa, ako pozoruhodne dokázali zrakovo postihnutí autori na svojich fotografiách „zvečniť“ nezvyčajné momenty životných situácií nevidiacich a slabozrakých ľudí.

Výstavu spojenú so súťažou zorganizovala Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska. Prihlásilo sa spolu 28 autorov s 90 fotografiami. Odborná porota, ktorej predsedníčkou bola Marta Svítková, šéfredaktorka časopisu Fototip, ocenila 6 autorov (troch za čiernobiely a troch za farebnú fotografiu). Na prvom mieste v čiernobielej fotografii sa umiestnil Pavol Prok za trojicu fotografií Svetlá mesta alebo zo života vodiaceho psa.

Na výstave sme oslovili aj 20-ročnú vysokoškolskú študentku 1. ročníka odboru knižničné a informačné vedy na Libušku Puškárovú mladšiu, ktorá získala 2. miesto v tejto súťaži so svojou farebnou fotografiou. Libuška sa narodila ako zrakovo postihnutá, rovnako ako jej babka. Na výstavu prišla s matkou, pani Libušou Puškárovou - Kordíkovou a svojou tetou Soňou Macejákovou (na obrázku). „Prišla aj naša mama, ktorá je tiež zrakovo postihnutá“, dodala pani Soňa Macejáková, ktorá sa tiež venuje fotografovaniu a na tejto výstave boli vystavené aj jej fotografie. Ale to nie je všetko. Už roky sa venuje stvárňovaniu tém zo života ľudí so zrakovým postihnutím, napríklad, aj na inej výstave: „Tisíc očí,“ pre ktorú odfotografovala aj vodiacich psov. Pripravuje i rovnomennú knižku pre deti s nádhernými detskými kresbami i fotografiami.

„Únia nevidiacich a slabozrakých nás oslovila a my sme pre zrakovo postihnutých členov Únie vychovali už päť vodiacich psov“, prezradila

nám Libuškina mama, pani Puškárová – Kordíková. Dodajme, že ona a jej sestra Soňa Macejáková sú dvojčičky. „Nedávno sme oslávili päťdesiatku“, máme teda spolu sto rokov, prezradila nám Libuškina mama krátko po tom, čo obidve sestry získali zlatú plaketu prof. MUDr. J. Janského za 40-násobné darovanie krvi. Dodajme, že príklad od matky si vzala aj Libuška Puškárová mladšia, ktorá tiež darovala krv, a to už štyrikrát, podobne ako jej staršia sestra. Obidve sú teraz príkladom svojim dvom bratom, ktorí sa tiež chystajú darovať krv.

A ešte čosi o rodine Puškárových a Kordíkových. V súčasnosti vychovávajú ďalšieho psíka, čokoládovo-hnedého labradorského retrívera, je to pes – „terapeut“. Chodia s vodiacimi psami aj medzi zdravotne, telesne i mentálne postihnutých, aj do materských a základných škôl, deťom vysvetľujú ako treba pomáhať nevidiacim a ako im dokážu pomáhať vodiaci psi, ktorým sa venujú už desiaty rok a ako dokáže pomáhať aj pes „terapeut“.

Vráťme sa však k výstave Cesta svetla, ktorá trvala až do konca januára. „Toto podujatie sme po prvýkrát zorganizovali pred tromi rokmi“,

povedal Marián Horanič z Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska a dodal: „Snažíme sa priviesť verejnosť k tomu, aby ľudí so zrakovým postihnutím vnímal ako prirodzenú súčasť spoločnosti. Vystavené fotografie sú akousi cestou svetla do ich sveta“.

Prv než sme sa rozlúčili s výstavou a s jednou z jej víťazok, Libuškou Puškárovou mladšou, nás prekvapilo ešte čosi z jej života. Minulý rok sa zúčastnila aj na 8. celoslovenskej abilympiáde v Bratislave, súťažnej prehliadke zručností a schopností zdravotnej postihnutej mládeže. Libuška Puškárová tam obsadila 2. miesto v tvorbe webových stránok a tak postúpila na tohtoročnú 7. medzinárodnú Abilympiádu, ktorá sa bude konať 13.-18. novembra 2007 v Japonsku. Cieľom tohto podujatia je prostredníctvom rozličných programov zvýšiť povedomie verejnosti i zamestnávateľov vo veci zamestnávania ľudí s postihnutím. Libuška Puškárová dúfa, že nájde sponzora, ktorý by jej pomohol zvládnuť finančne cestu do Japonska na abilympiádu do mesta Shizuoka. Držíme jej palce.

Margita Škrabáľková
Snímka: autorka

Libuška Puškárová (v strede) patrí nielen medzi víťazov fotografickej súťaže Cesta svetla, ale chystá sa aj na abilympiádu, ktorá sa bude konať tohto roku v Japonsku.

Summary

The 2007 European Year of Equal Opportunities for All Turning-point on the way to fair society

(page 3)

On 23 January 2007 the European Disability Forum and therefore its member organization in Slovakia - the National Council for the Disabled designated a signature campaign entitled: „1 million4disability“ that will take place in all countries of the European Union as an important part of the European Year of Equal Opportunities for all and will last till 30 September 2007.

The National Council for the Disabled in Slovakia as a member of EDF participates in preparation and organization of this campaign in Slovakia. European legislative has decisive influence on living conditions and future of the disabled, on elimination and prevention of various barriers (including material ones) as well as barriers in the mind of people. It has also a beneficial effect on creation of equal opportunities and equal treatment of the handicapped in the course of their integration into society. Therefore, we believe that organizations and the handicapped citizens together with their friends will support this campaign not only by their signatures but also by receiving the maximum of signatures.

Humanity Inquiry

(page 3-4)

We addressed many civil associations, members of the Slovak Humanitarian Council and put them the following question: „What was the biggest success of your civil association or your non-profit organization last year and what plans do you have for this year?“ These are some answers we received.

Mr. Ladislav Ubár, Secretary of the KONTAKT civil association:

Our activity has been oriented mainly on solving the communication and information problems of people with hearing defect. In the past period it was making of the hidden captions for films broadcasted on TV Markíza and translations of some TV rebroadcasts into gesture language. There were many educational courses, e.g. one of them took place also in the space of the Slovak Humanitarian Council and Mr. Ivan Sýkora, President of the SHR participated in it. Last but not least it was also creation of the gestures to the textbooks intended for the deaf children. We highly appreciate our active participation in many seminars held last year. We would like

to keep this trend also in the future. Besides, we contemplate to organize special seminars and seek possibilities for solution of the most urgent problems of the deaf. The theme of the first such seminar should be on significance of the mutual co-operation of people with hearing defect and specialists involved in this issue.

PhDr. Mária Gažiová, humanitarian association Prijatie

In 2006 we successfully organized two international conferences on social themes in our region with a rich attendance of domestic and foreign experts (May 2006 - Speech and hearing defect in Levoča, October 2006 - Woman as a victim of the domestic violence in Spišská Nová Ves) in order to involve not only experts, but also the media, local and regional authorities as well as the general public in solution to these topical social problems. The third conference is going to be held in April 2007 under the name Child as a victim of the domestic violence that we initiated with the Center of the psychosocial prevention. It will be organized as the 3rd international conference on 27-28 April 2007 in Spišská Nová Ves.

Interview :

Legislation of the additional protection of foreigners brought new chances

(page 5-6)

By the end of 2006 the Office of Migration of the Ministry of Interior of the Slovak Republic registered 342 applications for asylum, from them maximum (249) from various countries from Asia, 84 from European countries and 8 applications from Africa. The Slovak Humanitarian Council and other non-governmental organizations are fully engaged in the field of solicitude towards migrants and asylum-seekers in Slovakia. This is why we asked Mr. Bernard Priel, Director of the Office of Migration to answer our questions.

Did you participate in the approval procedure on amendment to the Asylum Act No. 480/2002 Coll. as amended that took place in the National Council of the Slovak Republic in December 2006? How do you asses newly passed amendment to the Asylum Act?

Amendment is in compliance with the respective legislation of the European Commission (concerning the Asylum Act). There is a transposition of the European Council direction that is named qualifying. This direction defines some new facts. The most important thing in the direction's contents is completely new element in the whole asylum

system of EU countries. According to this direction it is compulsory for countries to keep the same procedure regarding the problem of asylum or other forms of protection (subsidiary). It is protection of persons that is compulsory for country in such case if these persons do not meet requirements of Geneva Convention but there exist problems with their return to the country of origin. It is possible to prolong their stay more times until the conditions change in given country and they can return to their countries. The standard of provided aid to these people is related to standard provided to asylum-seekers with an advantage: they have the right to enter job market. This is the muscle from the amendment to the Asylum Act.

Introducing

Náruč civil association - Help for Child in Crisis

(page 10)

The Náruč civil association - Help for Child in Crisis is a nationwide organization that came into being on 13 November 1997 in Žilina. It became a member organization of the Slovak Humanitarian Council on 21 September 1998. It aims to help battered, abused and neglected children, women and families - victims of the domestic violence. In the crisis center there is non-stop shelter available for these children and women, necessary care and special consultancy as well as social aid. The association also participates in organizing public collection for the benefit of families that found in crisis. We asked Mr. Ivan Leitman, Chairman of the association to say more about their extensive activities.

What aim would you like to achieve on the occasion of the 10th anniversary of your civil association?

To be financially independent so that we could help people in need and provide them with services in required quantity and quality. It would also enable us to award all our co-workers and not to be afraid of losing them and along with them their long-time breadth experience they assimilated in this field. Besides, I would appreciate if system of co-operation of all institution that can somehow combat domestic violence became better.

This time the supplement Humanita Plus pays attention at full length to the topic "Ostomy and Ostomates". There are reports of prestigious experts and members of ILCO-clubs. It also happened on the occasion of the World Day of Cancer (4 February) and the World Day of the Sick commemorated on 11 February.

HUMANITA – časopis dobrovoľníckeho sektora Slovenskej republiky. Vydáva Slovenská humanitná rada s podporou grantu MPSVaR SR. Rozširuje vlastnou distribúciou. Objednávky prijíma redakcia. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciam. Uverejnené príspevky nehonorujeme. Registrácia pod č. MK SR 710/92, ISSN 1336-2208.

Šéfredaktorka PhDr. Margita Škrabáľková, redaktorka PhDr. Viera Antošková. Adresa redakcie: Párikova 18, 821 08 Bratislava 2, telefón: 02-5020 0520, fax: 02-5020 0522, e-mail: tlacove.shr@changenet.sk. Grafická úprava: Agentúra Zachar, s. r. o., Bratislava, tlač: RAX, s. r. o., Bratislava. © SHR, Obálka - foto: Agentúra Zachar.

Strana 834